

VOX clara

SCHOLA CANTORUM RIGA
GUNTARS PRĀNIS
IEVA NĪMANE

Late Medieval Chant from Riga,
Hamburg, Lund, Limoges

Late Medieval Chant from Riga, Hamburg, Lund, Limoges

SCHOLA CANTORUM RIGA

GUNTARS PRĀNIS, director

IEVA NĪMANE, recorders, bagpipes, kokle

1. Res est admirabilis *conductus* / 3:42
2. Vox clara *hymnus* / 2:01
3. Benedicamus / 4:32
4. Ingrediente Domino *responsorium* / 4:16
5. Kyrie eleison ymas / 2:10
6. Miserere mei *cantus falsobordone* / 5:57
7. Unicornis captivatur *conductus* / 5:23
8. Uterus hodie *versus* / 3:52
9. Veni Sancte Spiritus *antiphona* / 3:32
10. Plangas cum lacrimis *hymnus* / 3:57
11. Quasi stella matutina *antiphona* / 4:14
12. Alleluya alto re di gloria *lauda* / 3:40
13. Respondemos *cantus* / 3:51
14. Gaude Maria *sequentia* / 5:18

TT: 57:04

SCHOLA CANTORUM RIGA

Jānis Kurševs - soloist (1,4,5,7,8,10,11,12,14)

Rūdolfs Bērtiņš - soloist (6,7,8,10,13)

Jānis Moors - soloist (1,11)

Mārtiņš Moors

Kaspars Milaševičs

Dainis Geidmanis

Guntars Prānis - director, hurdy gurdy (1,3,4,7,8,9,12,13)

Ansis Klucis - percussion

Ieva Nīmane – recorders, bagpipes, kokle (1,3,6,7,10,11,12,14)

Recorded at: Great Amber (Lielais dzintars) Concert Hall, Liepāja, August 10–14, 2020

Recording producer: Jānis Straume

Booklet text: Guntars Prānis

English translation: Guntars Prānis, Amanda Zaeska

Photos: Jānis Poriētis, Edgars Pohevičs

Design: Gundega Kalendra, Raugs.eu

Executive producer: Egils Šēfers

© Latvian Music Information Centre &

Concert Hall Great Amber, 2020

© LMIC/SKANI 085, 2020

skani.lv

scholariga.com

Liepāja

This album presents Medieval music – Gregorian chant and various examples of Late Medieval repertoires – that reflects the performance practice in various European cities in the Late Medieval period. This was a time when Gregorian chant still dominated sacred music, although it existed alongside a variety of paraliturgical and secular genres of music in which improvisation and the respective local musical traditions played a very important role. All of these genres constantly interacted with each other. It is a myth that musicians and singers in the Middle Ages performed only what was written in manuscripts. On the contrary, manuscripts often served merely as mnemonic devices, with improvisation playing a major role in the musical practice. In recent years, extensive research and the practice of historically informed performance have shown that it is often precisely what could not be written down in a manuscript that gave music its deepest meaning, expressiveness and subtlety. Only thus did people of the Medieval period arrive at a language of music that was important to them and helped them to live.

One of the most important themes to the people of the Medieval period, the Christmas theme, weaves through this entire album. It is presented in its full diversity in *Res est admirabilis*, *Vox clara*, *Uterus hodie* and *Gaude Maria*.

The album features music from several European cities but focuses on the Northern European musical traditions of Hamburg, Riga and Lund as well as the rich heritage of early polyphony in Limoges. In the Middle Ages, each of these cities was distinctive in its cultural expressions, and the musical styles in each also differed. This vivid, diverse musical life of Late Medieval Europe can be sensed and experienced through the contrasts in these recordings.

The specific manifestations of music in different European cities could differ greatly from one another. As in traditional music, in Medieval sacred music one and the same chant also sounded different depending on the location. Its sound depended on local musical tastes, traditions, available instruments and archaic polyphony practices as well as the local language, which “appeared” alongside Latin in both sacred and secular music ever more frequently in the Late Medieval period.

The recordings on this album include the bagpipes and hurdy gurdy, both documented in Latvian traditional music, as well as the early Latvian language (*Veni Sancte Spiritus*) and elements of traditional singing. It is the participants’ interpretation of how this music might have sounded in Medieval Riga.

Guntars Prānis

SCHOLA CANTORUM RIGA

For already more than two decades, Schola Cantorum Riga has regularly performed Gregorian chant and other early music repertoires, basing its interpretation on studies of the oldest neume manuscripts. Over the years, it has developed into a group with a very broad and diverse repertoire. Its main goal is to perform music at a high artistic and professional level, which is reflected in the group's many concerts in Latvia and abroad as well as its regular recording projects. Although Schola Cantorum Riga mainly performs Medieval music, it also occasionally performs compositions by contemporary composers (Rihards Dubra, Henning Sommerro, Nic Gotham, Renāte Stivriņa, etc.), which have often been created specially for the group.

One of Schola Cantorum Riga's most important venues is Riga Cathedral, where it has realised countless concert projects encompassing early music as well as premieres of compositions by contemporary composers. The group regularly takes part in concerts and early music festivals in Latvia and abroad, where it has enjoyed the undivided attention of audiences in Italy, Switzerland, Germany, Austria, Belgium, France, Poland, Norway, Finland, Estonia, Lithuania and elsewhere.

In 2017 Schola Cantorum Riga was nominated for the Latvian Grand Music Award for outstanding performance.

Guntars Prānis

Guntars Prānis, the founder and artistic director of Schola Cantorum Riga, is an experienced performer and conductor and an internationally recognised musicologist and researcher of early music. He wrote his dissertation about the sacred music tradition of medieval Riga in the context of various different local musical practices. He has continued his professional development in early music studies under the guidance of distinguished experts in Austria, Germany and Switzerland. As part of his research, Prānis has also spent several months in Benedictine monasteries. He is recognised not only as the leading medieval music expert in Latvia but is also in demand internationally as a lecturer and teacher of masterclasses.

Prānis regularly leads and takes part in a variety of music projects as a conductor, singer and hurdy gurdy musician. He participates in the Latvian Song Festival movement and was the artistic director of the "Esmu..." (I am...) sacred music concert at the 2018 General Latvian Song and Dance Festival.

Prānis is a professor at the Jāzeps Vītols Latvian Academy of Music and, since 2017, also the rector of the academy.

Ieva Nīmane

Ieva Nīmane is a multi-instrumentalist and specialist in early music. She received her education in the Department of Early Music at the Jāzeps Vītols Latvian Academy of Music (where she now also teaches) as well as in Norway and the Netherlands. Her main instruments are the oboe and recorder, but she also plays various traditional instruments. She plays the kokle, bagpipes, various flutes, the duduk and other instruments in several different projects involving traditional, popular and classical music. She has long collaborated with Schola Cantorum Riga and has developed many early music programmes with the group. She also performs with the Liepāja Symphony Orchestra, the Sinfonietta Riga chamber orchestra, the Latvian Radio Choir and the State Choir "Latvija".

Šajā albumā ir iekļauta viduslaiku mūzika – gregoriskie dziedājumi un dažādi vēlino repertuāru paraugi, kas atspoguļo atskaņošanas praksi dažādās Eiropas pilsētās vēlīnajos viduslaikos. Tas ir laiks, kad sakrālajā mūzikā vēl joprojām dominē gregoriskais korālis, taču paralēli eksistē dažādi paraliturgiskas un sekulāras mūzikas žanri, kur ārkārtīgi svarīga loma ir improvizācijai un attiecīgās lokalitātes mūzikas tradīcijai. Visi šie žanri savstarpēji nemitīgi mijiedarbojās. Tas ir tikai mīts, ka viduslaikos tika atskaņots tikai tas, kas rakstīts nošu manuskriptos, tie bieži vien bija domāti tikai kā atcerēšanās palīgs un praksē liela loma bija improvizācijai. Šodienas plašie pētījumi un vēsturiski informētas atskaņošanas prakse pierādījusi, ka bieži tieši tas, ko rakstiski nevarēja fiksēt, mūzikai piešķīra dziļāko jēgu, ekspresivitāti un smalkumu. Tikai tā viduslaiku cilvēks nonāca pie mūzikas valodas, kas tam bija svarīga un palīdzēja dzīvot.

Šo albumu caurvij Ziemassvētku tēma, kas viduslaiku cilvēkam bija viena no pašām svarīgākajām. Tā visā dažādībā tiek atklāta dziedājumos *Res est admirabilis*, *Vox clara*, *Uterus hodie* un *Gaude Maria*.

Ierakstā dzirdama mūzika no vairākām Eiropas pilsētām, taču akcents likts uz Ziemeļeiropas mūzikas tradīciju Hamburgā, Rīgā un Lundā, kā arī Limožas bagātīgo agrīnās daudz balsības mantojumu. Katra no šīm pilsētām viduslaikos bija spilgtas savās kultūras dzīves izpausmēs, kur arī mūzikas rokrakstiem ir savas spilgtas, atšķirīgas iezīmes. Caur šiem kontrastiem ierakstā nojaušams un piedzīvojams vēlino viduslaiku Eiropas krāšņs un daudzveidīgs mūzikas dzīves norišu atspulgs.

Dažādās Eiropas pilsētās konkrētās mūzikas izpausmes varēja būt ļoti atšķirīgas. Līdzīgi tradicionālajai mūzikai, arī viduslaiku sakrālajā mūzikā viens un tas pats dziedājums katrā vietā skanēja atšķirīgi. Tas bija atkarīgs no lokālās mūzikas gaumes, tradīcijas, pieejamajiem instrumentiem, arhaiskās daudz balsības praksēm un tautas valodas, kas blakus latīņu valodai aizvien vairāk vēlīnajos viduslaikos “parādās” gan sakrālajā, gan sekulārajā mūzikā. Albumā dzirdamajā interpretācijā izmantoti latviešu tradicionālajā mūzikā dokumentētie instrumenti dūdas un ratalira, dzirdama agrīnā latviešu valoda (*Veni Sancte Spiritus*), kā arī izmantoti tradicionālās dziedāšanas elementi. Tā ir ieraksta dalībnieku interpretācija par to, kā šī mūzika varētu būt skanējusi viduslaiku Rīgā.

Guntars Prānis

SCHOLA CANTORUM RIGA

Jau vairāk nekā divas dekādes grupa *Schola Cantorum Riga* ir aktīva gregoriskā korāja un citu seno repertuāru atskaņotāja, savu interpretāciju balstot uz senāko neimu rokrakstu studijām. Laika gaitā tā attīstījusies par grupu ar ļoti plašu un daudzveidīgu repertuāru. Tās galvenais mērķis ir atskaņot mūziku augstā mākslinieciskā un profesionālā līmenī, kas atspoguļojas grupas daudzajos koncertos Latvijā un ārzemēs, kā arī regulāros ierakstos. Lai gan *Schola Cantorum Riga* galvenokārt atskaņo viduslaiku mūziku, taču nereti iestudē arī mūsdienu komponistu darbus (Rihards Dubra, Henning Somerro, Nic Gotham, Renāte Stivriņa u.c.), kas bieži veltīti speciāli viņiem.

Viena no nozīmīgākajām *Schola Cantorum Riga* koncertu vietām ir Rīgas Doms, kur realizēti neskaitāmi koncertu projekti, kas sevi ietver gan seno mūziku, gan mūsdienu komponistu skaņdarbu pirmatskaņojumus. Grupa regulāri piedalās koncertos un senās mūzikas festivālos Latvijā un ārzemēs, kur baudījusi nedalītu klausītāju uzmanību Itālijā, Šveicē, Vācijā, Austrijā, Beļģijā, Francijā, Polijā, Norvēģijā, Somijā, Igaunijā, Lietuvā u.c.

2017. gadā ansamblis par izcilu sniegumu tika nominēts Latvijas Lielajai mūzikas balvai.

Guntars Prānis

Grupas *Schola Cantorum Riga* dibinātājs un mākslinieciskais vadītājs Guntars Prānis ir pieredzes bagāts atskaņotājmākslinieks, diriģents, starptautiski atzīts muzikologs un senās mūzikas pētnieks.

Savu disertāciju rakstījis par viduslaiku Rīgas sakrālās mūzikas tradīciju dažādas lokālās muzicēšanas prakses kontekstā. Profesionālo izaugsmi veicinājis senās mūzikas studijās izcilu zinātnieku vadībā Austrijā, Vācijā un Šveicē. Pētniecības ietvaros vairākus mēnešus pavadījis benediktīniešu klosteros. Pazīstams ne tikai kā vadošais viduslaiku mūzikas eksperts Latvijā, bet arī kā starptautiskajā aprītē pieprasīts lektors un meistarklašu vadītājs.

Regulāri vada un ņem dalību dažādos muzikālos projektos kā diriģents, dziedātājs un ratalīras spēlētājs. Piedalās Latvijas dziesmu svētku kustībā, bijis 2018. gada Vispārējo latviešu Dziesmu un Deju svētku garīgās mūzikas koncerta *ES esmu...* mākslinieciskais vadītājs.

Guntars Prānis ir Jāzepa Vītola Latvijas Mūzikas akadēmijas profesors un kopš 2017. gada arī akadēmijas rektors.

Ieva Nīmane

Ieva Nīmane ir multi-instrumentāliste, senās mūzikas speciāliste, kas savu izglītību ieguvusi gan Jāzepa Vītola Latvijas Mūzikas akadēmijas Senās mūzikas nodaļā, kur arī strādā par pasniedzēju, gan arī Norvēģijā un Nīderlandē. Oboja un blokflauta ir viņas galvenie instrumenti, bet Ieva pārvalda arī dažādu tradicionālo instrumentu spēli. Kokle, dūdas, dažādas stabules, duduks un citi instrumenti ir tie, kurus Ieva spēlē dažādos tradicionālās, populārās un akadēmiskās mūzikas projektos. Ar grupu *Schola Cantorum Riga* Ieva Nīmani saista sena sadarbība, kas rezultējusies daudzās senās mūzikas programmās. Tāpat viņa uzstājusies kopā ar Liepājas Simfonisko orķestri, Valsts kamerorķestri *Sinfonietta Riga*, Latvijas Radio kori un Valsts Akadēmisko kori "Latvija".

SOURCES & INFORMATION & TEXTS

Res est admirabilis conductus

Le graduel de Fontevrault, Limoges (12.c.)

LAT

Res est admirabilis, virgo venerabilis parit, sed intacta.
Sine viri coitu plena Sancto Spiritu genitrix est facta.

Cardine de supero rore salutifero venter fecundatur.
Peperit fecunditas et sacra virginitas integra servatur.

Sicut ros in gramine descendit in virgine verbum summi patris.
Patrem non deseruit, et mortalem induit forma alvo matris.

Sicut terram pluvia sic divina gratia virginem fecundat.
Sanctus eam Spiritus a peccato penitus abluit et mundat.

Non est opus hominis, sed est opus numinis et magne virtutis.
Concipit exgenerat, que virum non noverat auctorem salutis.
Amen.

ENG

The wonderful occasion – venerable virgin gave birth but remained intact.

Without a touch of man, filled with the Holy Spirit she became the Mother of God.

A miracle from above as dew falls on the blessed lap,
Virgin gives birth and holy virginity remain intact.

The name of the Highest Father came to the virgin as a dew in the grass.

The Father has not forsaken us and given the mortal image of the holy mother.

As the rain over the earth, divine grace inseminates the virgin.
The Holy Spirit washes and cleanses from sin.

It is not the work of man, but the great work of divine power.
He imagines and creates what man did not know – the gift of salvation. Amen.

LV

Brīnīšķīgais notikums – godājamā jaunava dzemdēja, bet palika neskarta.
Bez vīra pieskāriena, Svētā Gara piepildīta kļuva par Dievmāti.

Brīnums no augšienes kā rasa nolist svētīgajā klēpī,
Jaunava dzemdē un svētā jaunavība paliek neskarta.

Kā rasa zālē pie jaunavas nonāca visaugstākā Tēva vārds.
Tēvs mūs nav pametis un mirstīgajam dāvinājis svētās mātes veidolu.

Kā lietus pār zemi dievišķā žēlastība apaugļo jaunavu.
Svētais Gars mazgā un šķīstī no grēka.

Tas nav cilvēka veikums, bet gan dievišķā spēka dīzenais darbs.
Viņš iedomājas un rada, ko cilvēks nezināja, – pestīšanas dāvanu. Amen.

Vox clara hymnus

Anonymous, Liber Hymnarius (5.c.)

LAT

VOX clara ecce in tonat,
obscura quaeque increpat:
procul fugentur somnia;
ab aethere Christus promicat.

Mens iam resurgat torpida
quae sorde exstat saucia;
sidus refulget iam novum,
ut tollat omne noxium.

E sursum Agnus mittitur
laxare gratis debitum;
omnes pro indulgentia
vocem demus cum lacrimis,

Secundo ut cum fulserit
mundumque horror cinxerit,
non pro reatu puniat,
sed nos pius tunc protegat.

Summo Parenti gloria
Natoque sit victoria,
et Flamini laus debita
per saeculorum saecula. Amen.

ENG

Hark! A thrilling voice is sounding:
"Christ is nigh," it seems to say,
Cast away the dreams of darkness,
O ye children of the day.

Startled at the solemn warning,
Let the earth-bound soul arise.
Christ, her Sun, all sloth dispelling,
Shines upon the morning skies.

Lo, the Lamb, so long expected,
Comes with pardon down from heaven.
Let us haste, with tears of sorrow,
One and all to be forgiven.

So when next he comes in glory,
Wrapping all the earth in fear,
May He then as our defender
On the clouds of heaven appear.

Honor, glory, virtue, merit,
To the Father and the Son,
With the co-eternal Spirit,
While unending ages run. Amen.

LV

Lūk, atskan spilgta balss,
Kas vēsta par Kristus tuvošanos.
Atmetiet tumsības sapņus,
Un topiet par gaismas bērniem.

Brīdinošās vēsts uzrunāti,
Ļaujiet pacelties sasaistītai dvēselei.
Tās saule ir Kristus, kas izkliedē tumsu,
Un spoži spīd rīta debesīs.

Lūk, Jērs, tik ilgi gaidīts,
Nāk ar apžēlošanu no debesīm.
Steigsimies ar nožēlas asarām,
Ikvienš lai meklē piedošanu.

Un, kad Viņš atkal nāks godībā,
Tad visa zeme ietīsies bailēs.
Lai tad Viņš ir mūsu aizstāvis,
Parādoties starp debesu mākoņiem.

Gods, slava un pielūgsme
Lai ir Tēvam un Dēlam
Ar līdzmūžīgo Garu
Visos laiku laikos. Amen.

Benedicamus

Codex di Perugia (14.c.)

LAT

Benedicamus Domino.

EN

Let us bless the Lord.

LV

Lai slavēts Kungs.

Ingrediente Domino responsorium

Antiphonar from the Monastery of St. Maur-des-Fossés (12.c.)

LAT

Ingrediente Domino in sanctam civitatem,
Hebraeorum pueri resurrectionem vitae pronuntiantes,
Cum ramis palmarum:
Hosanna, clamabant, in excelsis.

V. Cumque audisset populus, quod Iesus veniret Ierosolymam,
exierunt obviam ei.

ENG

As the Lord entered the holy city, the Hebrew children hailed the resurrection of life, with palm branches crying: Hosanna in the highest.

V. And when the people heard that Jesus was coming to Jerusalem, they went out to meet him.

LV

Kad Kungs iegāja svētajā pilsētā, ebreju bērni pasludināja dzīvības augšāmcelsanos. Ar palmu zariem rokās tie sauca: Ozianna augstībā.

V. Kad Jaudis dzirdēja, ka Jēzus ir ieradies Jeruzālemē, tie izgāja ārā, lai to sastaptu.

Kyrie eleyson ymas

Missale Rigense (15.c.) / Codex Katherine 6 Hamburg (15.c.)

LAT

Kyrie eleyson. Christe eleyson. Kyrie eleyson ymas.

ENG

Lord, have mercy. Christ, have mercy. Lord, have mercy on us.

LV

Kungs, apžēlojies. Kristu, apžēlojies. Kungs, apžēlojies par mums.

Miserere mei cantus falsobordone

Gregorian/Traditional/Falsobordone

LAT

Miserere mei, Deus, secundum misericordiam tuam;
et secundum multitudinem miserationum tuarum
dele iniquitatem meam.
Amplius lava me ab iniquitate mea
et a peccato meo munda me.
Quoniam iniquitatem meam ego cognosco,
et peccatum meum contra me est semper.
Tibi, tibi soli peccavi et malum coram te feci,
ut iustus inveniaris in sententia tua et aequus in iudicio tuo.
Ecce enim in iniquitate generatus sum,
et in peccato concepit me mater mea.
Ecce enim veritatem in corde dilexisti
et in occulto sapientiam manifestasti mihi.
Asperges me hyssopo, et mundabor;
lavabis me, et super nivem dealbabor.
Audire me facies gaudium et laetitiam,
et exsultabunt ossa, quae contrivisti.
Averte faciem tuam a peccatis meis
et omnes iniquitates meas dele.
Cor mundum crea in me, Deus,
et spiritum firmum innova in visceribus meis.
(Ps. 51: 3-12)

EN

Have mercy upon me, O God, according to thy lovingkindness:
according unto the multitude of thy tender mercies blot out my
transgressions.
Wash me thoroughly from mine iniquity, and cleanse me from
my sin.
For I acknowledge my transgressions: and my sin is ever before
me.
Against thee, thee only, have I sinned, and done this evil in thy
sight: that thou mightest be justified when thou speakest, and
be clear when thou judgest.
Behold, I was shapen in iniquity; and in sin did my mother
conceive me.
Behold, thou desirest truth in the inward parts: and in the
hidden part thou shalt make me to know wisdom.
Purge me with hyssop, and I shall be clean: wash me, and I shall
be whiter than snow.
Make me to hear joy and gladness; that the bones which thou
hast broken may rejoice.
Hide thy face from my sins, and blot out all mine iniquities.
Create in me a clean heart, O God; and renew a right spirit
within me.
Cast me not away from thy presence; and take not thy holy
spirit from me.
Restore unto me the joy of thy salvation; and uphold me with
thy free spirit.
(Ps. 51: 3-12)

LV

Apžēlojies par mani, ak, Dievs, savā žēlastībā, izdzēs manus pārkāpumus Savā lielajā apžēlošanā!

Mazgā mani pavisam tīru no manas noziedzības un šķīsti mani no maniem grēkiem!

Tiešām, es atzīstu savus pārkāpumus, un mani grēki ir vienmēr manu acu priekšā!

Vienīgi Tevis priekšā es esmu grēkojis un darījis to, kas ļauns Tavās acīs, lai Tu paliec taisns Savos spriedumos un nevainojams Savā tiesneša darbā.

Redzi, vainas apziņā es esmu dzemdināts, un grēkos māte mani ir ieņēmusi.

Redzi, Tev patīk patiesība, kas aplēpta sirds dziļumos, un Tu māci man noslēpumos izprast gudrību.

Šķīsti mani no grēkiem ar izapu, lai es topu šķīsts, mazgā mani, lai es topu baltāks par sniegu!

Liec man atkal baudīt prieku un labsajūtu, lai liksmoņas kauli, kurus Tu esi man salauzījis!

Apslēp Savu vaigu manu grēku priekšā un izdzēs visus manus noziegumus!

Radi mani, ak, Dievs, šķīstu sirdi un atjauno mani pastāvīgu garu! (Ps. 51: 3-12)

Unicornis captivatur conductus

Codex Engelberg 314 (14.c.)

LAT

Unicornis captivator aule regum presentatur,
Venatorum laqueo palo serpens est levatus,
Medicatur sauciatu veneno vipereo.
Alleluia canite Agno orienti,
Alleluia pangite, Alleluia promite
Leoni vincenti.

Pellicano vulnerato vita redit pro peccato
Nece startis misera phos fencicis est exusta,
Concremanturque vetusta macrocosmi scelera.

Alleluia...

Idrus intrat crocodillum extis privat, necat illum,
Vivus inde rediens; tris diebus dormitavit
Leo, quem resuscitavit basileus rugiens.

Alleluia...

ENG

The unicorn is taken captive, and presented to the king's chamber from the snare of the hunters; The serpent is raised up from a rod, And the wounded is healed from the viper's poison.

Sing Alleluia! For the dying lamb, sing Alleluia! Shout Alleluia! For the conquering lion.

Life returns to the wounded Pelican: and hose prostrate by wretched death for their sins; The light of the Phoenix is burned up, and consumed are the ancient sins of the world.

Sing Alleluia...

The hydra enters the crocodile, robs him of his entrails, kills him, and thence living returns; For three days the lion slept, He whom the rearing King revived.

Sing Alleluia...

LV

Vienradzis tiek saņemts gūstā un, atbrīvots no slazda, stādīts priekšā ķēniņa pili. Čūska tiek pacelta uz zīļļa un ievainotie tiek dziedināti no odzes indes.

Dziedi, alleluja! Mirstošajam jēram dziedi, alleluja! Sauc, alleluja, par lauvu, kas uzvarējis.

Dzīvība atgriežas ievainotajā pelikānā: un zars noliecas nožēlojamā nāvē par saviem grēkiem; fēniksa gaisma ir izdegusi, un tāpat arī pasaules vecie grēki.

Dziedi, alleluja!...

Hidra iekļūst krokodilā, uzbrūk tam no iekšpuses un nogalina to, pēc tam atgriežas atpakaļ dzīva. Trīs dienas gulēja lauva, kuru rūcošais ķēniņš atdzīvināja.

Dziedi, alleluja!...

Uterus hodie versus

Codex Saint Martial de Limoges (12.c.)
Bibliothèque nationale de France, fonds latin 3719
folio 38v

LAT

Uterus hodie virginis floruit nec matrem, dum gignit, libido torruit, que virgo permanens virum aborruit O partus mirabilis !

De radice Jesse virga progreditur, et de virgula flos Christus exoritur, cuius in Libano cedrus extollitur O partus mirabilis !

Hic flos Davidico, signatus calamo ut sponsus regio procedens talamo celesti seculum perunxit balsamo O partus mirabilis !

Hic flos est in Syon, rosa nec aruit, et in Jerusalem lilium canduit, turturisque genas cruce composuit. O partus mirabilis !

ENG

Today the belly of the virgin has flourished, and the passion did not overwhelm her as she conceived and became a mother, she who refrained from knowing the man by remaining a virgin. O wonderful birth!

From the rod of Jesse advances a branch, and from the little branch, a flower, Christ is born, whose cedar is raised high in Lebanon. O wonderful birth!

This flower of which the writings of David speak, as a bridegroom coming out of the royal thalamus, anointed the world with heavenly balm. O wonderful birth!

This is the flower in Zion, the rose did not dry, and in Jerusalem, the lily glistened white, and on the cross, he soothed the cheeks of the turtle dove. O wonderful birth!

LAT

Šodien jaunavas klēpis ir uzplaucis, un aizrauššanās viņu nebija pārņēmusi, kad viņa ieņēma bērnu un kļuva par māti. Viņa nepazīna vīrieti, paliekot jaunava. O, brīnišķīgā piedzimšana!

No Jeses atvases izplauka zieds, un no mazā zara ziedēja piedzimst Kristus, kura ciedrs ir pacelts augstu Libānā. O, brīnišķīgā piedzimšana!

Šis zieds, par kuru runā Dāvida raksti, kā ligavainis iznāca no karaliskā nama un svaidīja pasauli ar debesu balzamu. O, brīnišķīgā piedzimšana!

Šis ir Cīanas zieds, roze nesakalta, un Jeruzalemē lilija mirdzēja krāšņumā, un uz krusta viņš atraisīja sasaistītos baloža spārnus. O, brīnišķīgā piedzimšana!

Veni Sancte Spiritus antiphona

Cambrai, Bibliothèque municipale 75, St.Vaast d'Arras folio 127r (14.c.) / Georgius Elger (17.c.)

LAT

Veni, Sancte Spiritus, reple tuorum corda fidelium, et tui amoris in eis ignem accende,
qui per diversitatem linguarum cunctarum gentes in unitatem fidei congregasti.

ENG

Come, Holy Spirit, fill the hearts of you believers, and kindle in them your ardent love,
who from all the various tongues you have gathered in one faith.

Make a joyful noise unto the LORD, all ye lands, come before his presence with singing.

Enter into his gates with thanksgiving, and into his courts with praise; be thankful unto him, and bless his name. (Ps.100:1,2,4)

LV

Nāc, o cienīgs Svētais Gars, piepildenā tās sirdis Tavus ticīgus, un Tavas mīlības ugun' iededzen' iekšān tiems, katers Tu caur visādāms tautāms, valodāms tos ļaudis iekšān vienu ticību es' sakrājis. (Georg Elger 1621)

Gavilējiet tam Kungam, visa pasaule, nāciet priekš viņa vaiga ar savām dziesmām.

Eieta caur viņa vārtim ar pateikšanu, viņa pagalmos ar teikšanu, pateiciet Viņam, slavējiet viņa vārdu. (Ernst Glück, 1689 – Ps.100:1,2,4)

Plangas cum lacrimis hymnus

Das Hamburger Antiphonar ND VI 471 (14.c.), Historia de Compassione Gloriosissimae Virginis Mariae (Marien-Offizium)
Ad Primas Vesperas (fol. 2r)

LAT

1. Plangas cum lacrymis, turba fidelium,
Quae mortem recolis heu nimis asperam,
Quam pro te statuit in cruce perpeti
Christus, conditor omnium.

2. Verum cum poterit lingua retexere
Penas Christe tuas heu nimium graves
Nimirum genitrix, quas tu dicerit
Cordis cum gemitu gravi.

3. Oramus Domina martyr et inclita
Per sacri rosea vulnera germinis
Prestes auxilium supplicibus tuis
Inter mille pericula.

4. Sit laus, virtus, honor summe Pater tibi
Sancto cum genito cumque Paraclito
Qui cunctis veniam das pereuntibus
Per nati pia vulnera. Amen.

ENG

1. I cry in tears among the believers,
When I remember death that is too cruel.
But to bear the cross in your place has decided
Christ, the Creator of all things.

2. The language can indeed be restored,
Because Christ has taken your heavy punishment.
Our Lady's heart about what you say
Sighs hard.

3. We ask you, Mistress - martyr and honorable,
Through the pink buds of sacred wounds
Provide assistance to believers
In all thousand dangers.

4. Glory, power, worship to the Highest Father,
To the Holy Newborn with the Holy Spirit,
Which gives favor to the lost
Through his loving wounds. Amen.

LV

1. Es raudu asaras ticīgo pulkā,
Kad atceros nāvi, kas ir pārāk nežēlīga.
Bet izturēt krustu jūsu vietā ir nolēmis
Kristus, visu lietu Radītājs.

2. Valodu patiesi var atjaunot,
Jo Kristus ir uzņēmis tavu smago sodu.
Dievmātes sirds par to, ko jūs runājat,
Smagi nopūšās.

3. Tev lūdzam, pavēlniece - mocekle un godājāmā,
Caur svēto brūču sārtajiem pumpuriem
Sniedz palīdzību lūdzējiem
Visās tūkstoš briesmās.

4. Lai slava, spēks, gods visaugstākajam Tēvam,
Tev svētajam Piedzimušajam līdz ar Svēto Garu,
Kas dāvā labvēlību pazudušajiem
Caur savām mīlošajām brūcēm. Āmen.

Quasi stella matutina *antiphona*

Das Hamburger Antiphonar ND VI 471 (14.c.), Historia de Sancta Anna (Annen-Offizium), Ad Primas Vesperas (fol. 12r)

LAT

Quasi stella matutina, Aurorae praenuntia; quasi nubes insipitata, fausti nimbi praemia; quasi pullulans oliva ubertatae turgida, decrescente legis umbra flexa virga ferrea. Felix Anna, mater alma David ex prosapia, mundo prodit Dei plena iuxta nomen gratia.

Eructavit cor meum verbum bonum, dico ego opera mei regi. (Ps. 45:2)

ENG

Like the morning star, the forerunner of dawn; you are surrounded by clouds, adorned with blessed dew. As a growing olive tree full of buds, the shadow of the law fades and the iron curtain begins to fall. Blessed Anna, the honorable mother of the seed of David, through whom the word of God's abundant grace is given to the world.

My heart is inditing a good matter, I speak of the things which I have made touching the king. (Ps. 45:2)

LV

Līdzīgi rīta zvaigznei, rītausmas priekšvēstnese; it kā padebešu ieskauta, svētītās rasas rotātā. Kā augošs eļļaskoks vienos pumpuros, kas liek likuma ēnai izgaist un dzelzs priekšskars sāk krist. Svētlaimīgā Anna, godātā māte no Dāvida dzimuma, caur ko pasaulēi dāvināts Dieva pārpilnās žēlastības vārds.

Mana sirds izplūst košos vārdos, es dziedāšu manu dziesmu ķēniņam. (Ps. 45:2)

Alleluia alto re di gloria *lauda*

Laudario fiorentino (14.c.)

Firenze, Biblioteca Nazionale Centrale, BR 19 (olim. Magl. II.I.122)

IT

Alleluia, alleluia alto re di gloria, che venisti et descendisti a noi per tua gratia.

Dio, dolcissimo Signore, tu ne da' victoria che vinciamo lo mondo, el corpo et tutta superbia.

Et adiunge la tua laude et fande lunga storia, fande vivere in bontade et avere in te memoria,

Ke possiamo teco regnare in sempiternal secula.

E lo dyavol sia sconficto, e' l peccato peccato sia dimesso, ricevane'n gloria.

Laudiam tutti Iesu Christo, ke per noi fu crucifisso, dolce re di gloria.

EN

Alleluia, alleluia, high King of glory, who came and descended to us because of your grace.

God, sweetest Lord, give us victory. Let us win over the world, over the flesh and all pride.

And let those who also praise you, and do so at length, live in righteousness and keep you in our thoughts, so that we can reign with you forever and ever.

Let the devil be defeated, let our sins be forgiven, receive us in glory.

Let us all praise Jesus Christ who for us was crucified, the sweet King of glory.

LV

Alleluja, alleluja, augstais godības Ķēniņ, kas ieradies un nonāci pie mums savas žēlastības dēļ.

Dievs, vismīļākais Kungs, dod mums uzvaru. Ļauj mums uzvarēt pasauli, miesu un visu lepnumu.

Un ļauj tiem, kas arī Tevi slavē, un dara to pastāvīgi, dzīvot taisnībā un turēt Tevi mūsu domās, lai mēs varētu valdīt ar Tevi mūžīgi mūžos.

Lai velns tiek uzvarēts, lai mūsu grēki tiek piedoti, pieņem mūs godībā.

Slavēsim visi Jēzu Kristu, kurš par mums tika sists krustā, jaukais godības Kungs.

Respondemos cantus

Sephardic song, Spain (15.c.)

ES

Respondemos, Dio de Abraham, respondemos.

Respondemos, el que responde en ora devolutand, respondemos.

Respondemos, pavor de Yitsc'hak, respondemos.

Respondemos, el que responde en ora de angustia, respondemos.

Respondemos, fuerte de Yakov, respondemos.

Respondemos, Dio de la Merkava, respondemos.

Respondemos, o Padre piadoso y gracioso, respondemos.

EN

Answer us, o God of Abraham, answer us.

Answer us, Thou who dost answer in the hour of goodwill, answer us.

Answer us, terror of Isaac, answer us.

Answer us, Thou who dost answer in the hour of anguish, answer us.

Answer us, the fortress of Jacob, answer us.

Answer us, God of the chariot of fire, answer us.

Answer us, merciful Father so full of grace, answer us.

LV

Uzklausi mūs, Ābrahāma Dievs, uzklausi mūs.

Uzklausi mūs, kas dzirdi mūs labvēlības stundā, uzklausi mūs.

Uzklausi mūs, Izāka šausmas, uzklausi mūs.

Uzklausi mūs, kas dzirdi mūs bailu stundā, uzklausi mūs.

Uzklausi mūs, Jēkaba cietoksni, uzklausi mūs.

Uzklausi mūs, ugunsratu Dievs, uzklausi mūs.

Uzklausi mūs, mīlestības un žēlastības Tēvs, uzklausi mūs.

Gaude Maria sequentia

Liber Scole Virginis LUB Mh 14 Lund,

A Medieval Collection of Marian Music in Lund (14.c.)

LAT

Gaude Maria templum summe trinitatis. Gaude Maria speculum divinitatis.

Gaude Maria lex testamenti gratie. Gaude Maria lux ornamenti gloriae.

Gaude Maria vera spes veri gaudii. Gaudium nobis sit dulcis fructus filii.

Salva nos et serva in seculum seculi. Gaude Maria.

EN

Rejoice, Mary, temple of the greatest Trinity. Rejoice, Mary, mirror of divinity.

Rejoice, Mary, law of the testament of grace. Rejoice, Mary, light of the ornament of glory.

Rejoice, Mary, true hope of true joy. Let our joy be the sweet fruit of your Son.

Save us and preserve us to ages of ages. Rejoice, Mary.

LV

Priecājies, Marija, dīzenās Trīsvienības templis. Priecājies, Marija, dievišķības spogulis.

Priecājies, Marija, žēlastības derības likums. Priecājies, Marija, godības rotājuma gaisma.

Priecājies, Marija, patiesā prieka cerība. Lai mūsu prieks ir tava Dēla saldaīs auglis.

Glāb mūs un pasargā mūs mūžu mūžos. Priecājies, Marija.